

TED BURSA KOLEJİ

HAFTALIK VELİ BÜLTENİ

Haftanın Bazı Başlıkları

- Asperger Sendromu
- Genç Liderler

Asperger Sendromu

ECDL
European Computer
Driving Licence
Testing Center

Asperger Sendromu

Asperger Sendromu sosyal etkileşimde bozulmalar veya eksiklikler bunun yanında sınırlı ya da alışılmışın dışında ilgi alanları ya da davranışlar ile kendini gösteren, Yaygın Gelişimsel Bozukluk içinde yer alan bir sendromdur (McPartland & Klin, 2006).

Asperger sendromunun adı Avusturyalı çocuk doktoru Hans Asperger'den gelmektedir. Asperger, 1944 yılında, tedavi için gelen sözel olmayan iletişim becerileri eksik, yaşlılarıyla empati kuramayan ve fiziksel olarak sakar olan çocukları tanımlamıştır. Elli yıl sonra Asperger Sendromu *Hastalıkların ve İlgili Sağlık Sorunlarının Uluslararası İstatistiksel Sınıflaması*'nda (ICD-10) ve *Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve Sayımsal Sınıflandırması*'nda (DSM-IV) *Asperger bozukluğu* olarak tanınmıştır (Wikipedia, 2014).

DSM IV'e göre Asperger Sendromunun tanı kriterleri

Aşağıda Asperger Sendromu ile birlikte görülen tanı kriterlerine yer verilmiştir.

- A.** Aşağıdakilerden en az ikisinde olmak üzere sosyal etkileşimde niteliksel bozulma
1. Sosyal etkileşimi yönlendirmek için gerekli olan, sözel olmayan davranışlarda eksiklikler
 2. Yaşına uygun akran ilişkileri geliştirmede başarısızlık
 3. Diğer insanlarla eğlenme, ilgilerini ya da başarılarını kendiliğinden paylaşma arayışı içinde olmama
 4. Toplumsal ya da duygusal karşılıklar vermeme
- B.** Aşağıdakilerden en az birinin varlığı ile kendini gösteren davranış, ilgi ve etkinliklerde sınırlı, basmakalıp ve yineleyici davranış örüntülerinin olması:
1. İlgi düzeyi ya da üzerinde odaklanma açısından olağan dışı, bir ya da birden fazla basmakalıp ve sınırlı ilgi örüntüsü çerçevesinde kapanıp kalma
 2. Özgül, işlevsel olmayan, alışageldiği üzere yapılan gündelik işlere ya da törensel davranış biçimlerine hiç esneklik göstermeksizin sıkı sıkıya uyma
 3. Basmakalıp ve yineleyici motor mannerizmler (örn. parmak şıklatma, el çırpma ya da burma ya da karmaşık tüm vücut hareketleri)
 4. Eşyaların parçalarıyla sürekli uğraşma durma
- C.** Bu bozukluk, toplumsal, mesleki alanlarda ya da önemli diğer işlevsellik alanlarında klinik olarak belirgin bir sıkıntıya neden olur.
- D.** Dil gelişiminde klinik açıdan önemli genel bir gecikme yoktur (örn. 2 yaşına gelindiğinde tek tek sözcükler, 3 yaşına gelindiğinde iletişim kurmaya yönelik cümleler kullanılmaktadır).
- E.** Bilişsel gelişimde ya da yaşına uygun kendi kendine yetme becerilerinin gelişiminde, uyumsal davranışta (toplumsal etkileşim dışında) ve çocuklukta çevreyle ilgilenme konusunda klinik açıdan belirgin bir gecikme yoktur.

F. Başka özgül bir" yaygın gelişimsel bozukluk" ya da" şizofreni" için tanı ölçütleri karşılanmamaktadır.

Ebeveyn ve Öğretmenlere Öneriler

Asperger sendromu olan çocuk ve ergenlere yaklaşımda ebeveynlere ve öğretmenlere şu noktalar hatırlatılabilir (Williams K. , 1995);

- Asperger sendromu olan çocuk ve ergenler için sürprizler içermeyen, öngörülebilir ve güvenli bir ortam sağlayın.
- Günlük rutin etkinlikleri net bir şekilde tanımlayın.
- Olası değişimleri (ör, öğretmen değişikliği, sıra değişikliği) en aza indirin. Asperger sendromu olan çocuk ve ergenler için sürprizler içermeyen, öngörülebilir ve güvenli bir ortam sağlayın.
- Yenilik öncesi (ör, yeni bir öğretmen, arkadaş, vb.) onu hazırlamaya çalışın.
- Diğer çocuklar tarafından alaya ve aşağılanmaya maruz kalmamasına özen gösterin.
- Olumlu davranışlarını, becerikli yönlerini destekleyin ve ödüllendirin.
- Öz güvenini destekleyecek sorumluluklar verin.
- Sosyal etkileşimi içeren etkinliklerde yol gösterici olun.
- Belirli sosyal durumlarda nasıl tepkiler vermesi gerektiğini ezberletebilirsiniz.
- Takıntılı bir şekilde bir konuya odaklanmasını kısıtlayın, gerektiğinde uyarın.
- Motivasyonunun düşük olduğu durumlarda onun ilgi alanlarına hitap ederek iletişime başlayabilirsiniz.
- Dikkatini yoğunlaştırabilmesine yardımcı olmak için görevleri daha küçük parçalara ayırın.
- Zamanını düzenlemede zorlukları olabileceğinden uzun süreçleri ödevler vermeyin.
- Sınıfta ön sıralarda oturtun ve olabildiğince onunla göz temasını sürdürün. Gerektiğinde onun katılımını beklemeden söz verin.
- Zaman zaman gerçekçi olmayan hayalleri ve düşünceleri olabilir. Özellikle birebir kaldığınızda gerçekleşmesi imkansız yaklaşımlarını sosyal ortamlarda ifade etmemesi konusunda konuşabilirsiniz.
- Öğrenme aşamasında görsel materyalleri ve uygulamalı etkinlikleri daha çok kullanın. Örnekler verin, modeller geliştirin, önce birlikte yapın.
- Hareket ve denge sorunları olabileceğinden zorlanacağı ödevler vermemeye özen gösterin. Yarışmacı spor etkinliklerinden daha çok bireysel becerilerini geliştirebileceği sporlara yönlendirin.
- Sınavlarda ya da ondan istenen bir ödevde yönergelerinizi olabildiğince net iletin ve anlayıp anlamadığını kontrol edin.
- Onun bireysel becerileri ve ilgi alanlarını dikkate alan mesleki beceriler edinmesi konusunda yardımcı olun.
- Bazı konuları anlayamaması ve inatlaşması sizi zaman zaman sinirlendirebilir, sabrınızı taşıyabilir. Bu tür duygulara karşı hazırlıklı olun.
- Duygusal dalgalanmalarını, dikkat düzeyini, uyku ve iştahını, öfke düzeyini izleyin ve not alın. Gerektiğinde psikiyatryla paylaşın.
- Çevresel stres etkenlerinden kolaylıkla etkilenebildiklerini unutmayın. Örneğin, okulda bir kavga yaşandığında diğer öğrencilerden çok daha fazla etkilenebilir ve anlaşılmaz tepkiler verebilir. Bu nedenle stresin yoğunlaştığı dönemlerde onu daha dikkatli gözleyin.

KAYNAKÇA

- Klin, A., Volkmar, F., & Sparrow, S. S. (2000). *Asperger Syndrome*. New York: Guildford Press.
- McPartland, J., & Klin, A. (2006). Asperger's syndrome. *Adolescent Medicine Clinics* , 17(3), 771-788.
- Wikipedia. (2014). 02 14, 2014 tarihinde http://tr.wikipedia.org/wiki/Asperger_sendromu adresinden alındı
- Williams, K. (1995). Understanding the student with Asperger Syndrome: Guidelines for teachers. *Focus on Autistic Behavior*, 10, 9-16.

Genç Liderler

TED Bursa Koleji ve 118-K Yönetim Çevresi Federasyonu mensubu Bursa Koza Lions Kulübü işbirliği ile bu yıl üçüncüsü düzenlenen "Genç Liderler Hizmet Ödülü" etkinliğinde, 22 TED Bursa Koleji öğrencisi sertifikalarını aldı.

TED Bursa Kolejinde gerçekleştirilen ödül töreninde TED Bursa Koleji Lise Müdürü Sami Sarioğlu, Bursa Koza Lions Kulübü Başkanı Ayşe Güney ve çok sayıda öğrenci hazır bulundu.

Ödül töreninin açılış konuşmasını yapan Lise Müdürümüz Sami Sarioğlu, sosyal hizmet projelerinin öğrencilere kattığı nitelikleri ve topluma karşı duyarlılıklarını arttırdığını belirtirken, Koza Lions Kulübüne ve tüm katılımcılara teşekkürlerini ilettiler. Sarioğlu, ayrıca, bu başarıyı gösteren TED Bursa Koleji Lise öğrencilerini de tebrik etti. Daha sonra bir konuşma yapan Bursa Koza Lions Kulübü Başkanı Ayşe Güney, başarılı öğrencilere teşekkür ederken, "Lions Clubs International Genç Liderler Hizmet Ödülünü aldıkları için onları tebrik ettiğini belirtti.

Hizmet için ayırmış oldukları saatler ile toplumu daha yaşanacak hale getirerek örnek olduklarını belirten Güney, "Ailenize, arkadaşlarınıza, yerel Lions kulüplerine ve toplumumuza hizmet etmek için bu projelere katıldınız, sizleri tebrik ediyoruz." şeklinde konuştu.

TED Bursa Koleji ile Bursa Koza Lions Kulübünün beraber yürütmüş oldukları bu çalışmada öğrenciler, CAS etkinlikleri çerçevesinde yapmış oldukları başarılı sosyal sorumluluk çalışmaları sayesinde hem kendi kişisel gelişimlerine katkıda bulundular hem de beraber çalıştıkları kişilerin hayatlarında farkındalık yaratmış oldular.

